

Комі АССР-са Верховнөй Сөветө бөрҗысөмҗас җылыгө положениеҗе

1-җ глава

Бөрҗысан сисҗема

1-җ статҗа. Комі АССР-са Конституҗия 105-өд статҗа подув вылын Комі АССР-са Верховнөй Сөветө депутатҗасөс бөрҗөмҗас нүдөсөнн бөрҗысыҗасөн всеобщөй, равнөй да вескнө бөрҗысан права подув вылын гүебн гөлдөсүтөмөн.

2-өд статҗа. Комі АССР-са Конституҗия 106-өд статҗа подув вылын депутатҗасөс бөрҗөмҗас всеобщөйөс: Комі АССР-са став гражданаөн, кодҗаслы тырөс 18 арөс, најө расөвөй да национальнөй принадлежност ыльө, верөйсповеданиҗе, образовательнөй ценз, осөдлөст, социальнөй проөсхождөниҗе, имущественнөй положениҗе да воҗаҗа феҗательност ыльө ыҗөдтөҗ ем право участвүҗтны депутатҗасөс бөрҗөмҗасын да лоны бөрҗөмҗасөн Комі АССР-са Верховнөй Сөветө, җөҗҗас кынҗи да җөз кынҗи, кодҗасөс судитөма судөн бөрҗысан правоҗасысө лишитөмөн.

3-өд статҗа. Комі АССР-са Конституҗия 107-өд статҗа подув вылын депутатҗасөс бөрҗөмҗас равнөйөс: быд гражданыльөн ем өтө гөлдөс, став гражданаыс бөрҗысөмҗын участвүҗтөны өткод основаниҗеҗас вылын.

4-өд статҗа. Комі АССР-са Конституҗия 108-өд статҗа подув вылын нывбабаҗас пөльзүҗтөны бөрҗысан да бөрҗөмаөн лоан правөбн мужчинаҗаскөд өткода.

5-өд статҗа. Комі АССР-са Конституҗия 109-өд статҗа подув вылын граждана, кодҗас состоитөны Краснөй Армиҗа раҗасын, пөльзүҗтөны бөрҗысан да бөрҗөмаөн лоан правөбн став гражданакөд өткода.

6-өд статҗа. Комі АССР-са Конституҗия 113-өд статҗа подув вылын бөрҗысөмҗас дырҗи кандидатҗас выставлаҗтөны бөрҗысан округҗас сертө.

II-өд глава

Бөрҗысыҗаслөн списокҗас

7-өд статҗа. Карҗасын бөрҗысыҗаслөн списокҗас лөсөдөны ужалыс җөз депутатҗас карса Сөветөн, а сөктөса местаҗасын—ужалыс җөз депутатҗаслөн сөктөса (фөревнаса) Сөветөн.

8-өд статҗа. Бөрҗысыҗас списокҗасө пыртөсны став граждана, кодҗаслөн ем бөрҗысан право да кодҗас олдны (пыр лөбө временнө) списокҗас лөсөдөҗгөҗ көҗлө таҗө Сөвет территорияҗа вылын, кодҗаслы бөрҗысан лун көҗлө тырөс 18 арөс.

9-өд статҗа. Бөрҗысыҗас списокҗасө оз пыртөсны җөз, кодҗасөс лишитөма бөрҗысан правоҗасысө судебнөй приговорҗас сертө бөрҗысан правоҗасысө лишитөм куҗа приговорын урчитөм став срок чөҗыс, а сөҗ-жө җөз, кодҗасөс признаҗтөма законөн лөсөдөм пөрадокөн җөҗҗасөн.

10-өд статҗа. Бөрҗысыҗаслөн списокҗас лөсөдөны быд бөрҗысан участокын алфавитнөй пөрадокөн ов, ним, вөч, арлыд да бөрҗысыҗас олан места индөмөн да кырымавөсны ужалыс җөз депутатҗас Сөветса предөседательөн да секретарөн.

11-өд статҗа. Бөрҗысыҗас пөвсысө некөд оз вермы лоны пыртөма өтөкыс унжык бөрҗысан списокө.

12-өд статҗа. Бөрҗысыҗаслөн списокҗас, кодҗас (бөрҗысыҗасысө) состоитөны воинскөй частҗасын да воҗсковөй соҗөдинениҗеҗасын, лөсөдөны командованиҗедн, командирөн да воҗеннөй комиссарөн кырымалөмөн. Став мукөд воҗеннөй служашөҗҗас пыртөсны бөрҗысыҗас списокҗасө олан места сертө ужалыс җөз депутатҗаслөн соответствүҗшөй Сөветҗасөн.

13-өд статҗа. Бөрҗысыҗаслөн списокҗас избирательнөй участокҗасын, кодҗас лөсөдөны больничасын, рөдильнөй керкаҗасын, санаториҗасын да мукөд лечөбнөй учреждөниҗеҗасын, составлаҗтөны кыҗи вөсысө граждана ыльө, сөҗи и медицинскөй персонал ыльө, кодҗас сулалөны феҗурство вылын бөрҗысөмҗас лунө.

Бөрҗысөмҗасын оз вермыны примөтны участөҗе вөвысөҗас, кодҗас находөтөны скарлатинознөй да дифтерийнөй өтделениҗеҗасын.

14-өд статҗа. Бөрҗысөмҗасөз 30 лун воҗжык ужалыс җөз депутатҗаслөн Сөвет став җөзөс төдмөдөм могыс өшөдалө бөрҗысыҗаслыс списокҗас лөбө обеспечиваҗтө бөрҗысыҗаслыс позанлун төдмасын таҗө списокҗаснас Сөвет помещениҗеҗын.

15-өд статҗа. Бөрҗысыҗас списокҗаслөн подлинныкыс ыҗөдө ужалыс җөз депутатҗас соответствүҗшөй Сөветын да воинскөй частын лөбө воҗсковөй соҗөдинениҗеҗын.

16-өд статҗа. Бөрҗысыҗаслыс список җөзөдан да бөрҗысан лун костын бөрҗысыҗөбн асыс олан местасө веҗитөн ужалыс җөз депутатҗаслөн Сөвет, код улын сөҗө овлис, сөтө сылы Центральнөй избирательнөй комиссиҗаөн лөсөдөм форма сертө „гөлдөсүҗтан право ыльө удостоверениҗе“ да пасө бөрҗысыҗаслөн списокө—„мунөс“; оланөн ыльө местаын—пыр лөбө временнө оланөн местаын—бөрҗысысө пыртө бөрҗысыҗаслөн списокө личнөй удостоверениҗе петкөдлөм бөртө, а сөҗ-жө „гөлдөсүҗтан право ыльө удостоверениҗе“ петкөдлөм бөртө.

17-өд статҗа. Бөрҗысыҗас списокын неправөльност җылыс (списокҗасө сүҗтөм, списокҗасысө өсклөчитөм, ов, ним, вөч зүгөм, списокҗасө бөрҗысан правоҗасысө лишитөм җөзөс неправөльнөҗа сүҗтөм) шыөдчөмҗас сетөсны ужалыс җөз депутатҗаслөн Сөветө, кодө җөзөдөс списокөсө.

18-өд статҗа. Ужалыс җөз депутатҗас Сөветлөн исполнитөльнөй комөтет бөрҗысыҗас списокҗасын неправөльност җылыс быд шыөдчөмөм обҗазан вөдлавны куҗим лунҗа срокөн.

19-өд статҗа. Бөрҗысыҗас списокын неправөльност җылыс шыөдчөмөм вөдлалөм бөрын, ужалыс җөз депутатҗас Сөветлөн исполнитөльнөй комөтет обҗазан лөбө пыртны бөрҗысыҗас списокө колана вескөдөмҗас, лөбө сетны шыөдчөмылы писменнөй справка сылыс шыөдчөмсө моҗмөдтөм помкаҗас җылыс; ужалыс җөз депутатҗас Сөветлөн решөниҗекөд сөглаөйтчөтөм дырҗи шыөдчыс вермө сетны норасөм народнөй судө.

20-өд статҗа. Народнөй суд куҗим лунҗа срокөн обҗазан вөдлавны списокын неправөльност ыльө норасөм вөсса судебнөй заседаөниҗе вылын шыөдчысөс да Сөветса представөтелөс корөмөн да асысө решөниҗесө пырыс-пыр җүөртны кыҗ шыөдчысөлы, сөҗи Сөветлы. Народнөй судлөн решөниҗеҗысө окончатөльнөй.

III-өд глава

Комі АССР-са Верховнөй Сөветө бөрҗысөмҗас куҗа бөрҗысан округҗас

21-өд статҗа. Комі АССР-са Конституҗия 22-өд статҗа подув вылын Комі АССР-са Верховнөй Сөвет бөрҗысөдө Комі АССР-са гражданаөн бөрҗысан округҗас сертө.

22-өд статҗа. Комі АССР-са Верховнөй Сөветө бөрҗысөмҗас куҗа бөрҗысан округ лөсөдө тащөм принцип сертө: 4.000 населөниҗе—округ ыльө. Комі АССР-са Верховнөй Сөветө бөрҗысөмҗас куҗа быд бөрҗысан округ мөдөдө өтө депутатөс.

23-өд статҗа. Комі АССР-са Верховнөй Сөветө бөрҗысөмҗас куҗа бөрҗысан округҗас лөсөдөм нүдөсө Комі АССР Верховнөй Сөветса Президөумөн.

24-өд статҗа. Комі АССР-са Верховнөй Сөветө бөрҗысөмҗас куҗа бөрҗысан округҗаслөн список җөзөдөс Комі АССР Верховнөй Сөветса Президөумөн өтщөщ бөрҗысөмҗаслыс лун урчөтөмкөд.

IV-өд глава

Бөрҗысан участокҗас

25-өд статҗа. Бөрҗысан бөҗуллетөниҗас примөтөм могыс да гөлдөсҗас лыдөм могыс Комі АССР-са Верховнөй Сөветө бөрҗысөмҗас куҗа бөрҗысан округҗасө пырыс карҗаслөн да раҗонҗаслөн территорияҗысө җүкө бөрҗысан участокҗас ыльө.

26-өд статҗа. Бөрҗысан участокҗас лөсөдөм нүдөсө карҗасын ужалыс җөз депутатҗаслөн карса Сөветҗасөн, а сөктөса местаҗа-

сын—ужалыс җөз депутатҗаслөн раҗоннөй Сөветҗасөн.

27-өд статҗа. Бөрҗысан участокҗас лөсөдөм нүдөсө бөрҗысөмҗасөз 45 луныс не сөрөнжык.

28-өд статҗа. Сөктөсөветлөн территория, көнө лыдөмысө кык сурсысө не унжык олыс, составлаҗтө, кыҗ правөлө, өтө бөрҗысан участок; быд өктын, фөревнын, көнө лыдөмысө 500-сан, но 2000-ыс не унжык олыс, көтыртө торҗа бөрҗысан участок.

Сөктөҗасын, лөбө сөктөҗас группаын, көнө олысҗасысө 500 мортҗысө ещажык, но 300 мортҗысө не ещажык, сөҗө случаҗҗасын, кор тащөм сөктөҗаслөн бөрҗысан участок центрөз расстоҗаниҗеҗысө вөвтыртө 10 километр, вермасын көтыртөсны торҗа бөрҗысан участокҗас.

29-өд статҗа. Бөли раҗонҗасын, көнө унжыкыс поснө сөктөҗас, позө көтыртөвны бөрҗысан участокҗас 100 морт олысысө не ещажык лыдөн. Воҗывса торҗа раҗонҗасын Комі АССР Верховнөй Сөвет Президөумөм разрешөтөмөн лөзө көтыртөны бөрҗысан участокҗас 100 мортҗысө ещажык, но 50 мортҗысө не ещажык олысөн.

30-өд статҗа. Карҗас, рабочөй посолокҗас, а сөҗ-жө сөктөҗас да сөктөсөветлөн территория, көнө лыдөмысө 2000 олысысө унжык, җүкөны бөрҗысан участокҗас ыльө, өтө бөрҗысан участок ыльө 1500—2500 морт арталөмөн.

31-өд статҗа. Воинскөй частҗас да воҗсковөй соҗөдинениҗеҗас лөсөдөны торҗа бөрҗысан участокҗас 50-ыс не ещажык да 1500-ыс не унжык бөрҗысыҗас лыдөн, кодҗас пыртөны бөрҗысан округө частөн лөбө воҗсковөй соҗөдинениҗедн сулалөн места сертө.

32-өд статҗа. Больничасын, рөдильнөй керкаҗасын, санаториҗасын, инвалидҗаслөн керкаҗасын, көнө 50-ыс не ещажык бөрҗысысө, көтыртөсны торҗа бөрҗысан участокҗас. Некөмын корпуса больничасын лөзө бөрҗысан участокҗас лөсөдөм торҗа корпусҗасын на пөвсысө быдын 50 бөрҗысысө не ещажык дырҗи.

Больничасын да мукөд лечөбнөй учреждөниҗеҗасын, көнө торҗа бөрҗысан участокҗас оз көтыртөсны, лөзө бөрҗысан бөҗуллетөниҗас примөтөм самөй больничасысө да лечөбнөй учреждөниҗеҗасысө бөрҗысан комиссиҗаҗасса торҗөдөм шленҗасөн. Сөҗө случаҗҗасысө больничасысө снабҗаҗтөны торҗа избирательнөй җашщөкҗасөн.

33-өд статҗа. Судноҗас, көнө бөрҗысыҗаслөн лыдыс 25-ыс не ещажык да кодҗас бөрҗысан лунҗасө плаванөиҗеҗысө, вермөны лөсөдөны торҗа бөрҗысан участокҗас, кодҗас пыртөны бөрҗысан округҗасө судносө припөшитөм места сертө.

V-өд глава

Избирательнөй комиссиҗаҗас

34-өд статҗа. Комі АССР-са Верховнөй Сөветө бөрҗысөмҗас куҗа Центральнөй избирательнөй комиссиҗа лөсөдөсө общөствөннөй организациҗаҗасса да ужалыс җөз общөствөҗасса представөтелҗасысө да вынөдөсө Комі АССР Верховнөй Сөветса Президөумөн өтщөщ бөрҗысөмҗаслыс лун җөзөдөмкөд.

35-өд статҗа. Центральнөй избирательнөй комиссиҗа лөсөдөсө предөседатөль, предөседатөльөс вөжысө, секретар да 8 шлен составын.

36-өд статҗа. Центральнөй избирательнөй комиссиҗа:

а) ыҗөдө Комі АССР-са став территория вылын бөрҗысөмҗас мунөгөн „Комі АССР-са Верховнөй Сөветө бөрҗысөмҗас җылыс положөниҗе“ стөча оломө пөртөм бөрсө;

б) вөдлалө избирательнөй комиссиҗаҗаслөн неправөльнөй феҗствөҗеҗас ыльө норасөмҗас да вөчө норасөмҗас куҗа окончатөльнөй решөниҗеҗас;

в) лөсөдө печатҗаслыс, избирательнөй җашщөкҗаслыс образөҗас, „гөлдөсүҗтан право ыльө удостоверениҗеҗысө“ форма, избирательнөй бөҗуллетөниҗаслыс да налы конвертҗаслыс форма да ром, бөрҗысыҗас списокысө форма, гөлдөсҗас лыдөм куҗа протоколҗаслыс форма, бөрҗөм җылыс удостоверениҗеҗаслыс форма;

Комі АССР-са Верховнөй Сөветө бөрҗысөмҗас җылыг положениеле

VI-öd глава

Комі АССР Верховнөй Сөвет-са депутатҗасө кандидатҗасөс выставлаҗтан пөрадок

48-статта. Комі АССР-са Верховнөй Сөветө кандидатҗасөс выставлаҗтан право обеспечиватҗе общественнөй организациҗаслы да ужалыс җөз обществоҗаслы—Комі АССР-са Конституциҗа 113-öd статта подув вылын: коммунистическөй партиҗнөй организациҗаслы, профессиональнөй сојузҗаслы, кооперативҗаслы, томҗөз организациҗаслы, культурнөй обществоҗаслы да мукөд организациҗаслы, кодҗасөс регистрируҗтма законөн лөсөдөм пөрадокөн.

49-öd статта. Кандидатҗасөс выставлаҗтан право пөртөны олөмө общественнөй организациҗаслы да ужалыс җөз обществоҗаслы кыз республиканскөй органҗас, сиз и районнөй органҗас, сиз-жө и предприватҗеҗасын рабочөҗаслы да служашчөҗаслы, воинскөй частҗасын—красноармеҗаслы общөҗө собраниеҗас, а сиз-жө и колхозҗасын крестаналөн, совхозҗасын—совхозҗасла рабочөҗаслы да служашчөҗаслы общөҗө собраниеҗас.

50-öd статта. Депутатҗасө кандидатҗасөс оз вермыны лоны Комі АССР-са Верховнөй Сөветө бөрҗысөмҗас куҗа Окружнөй избирательнөй комиссҗасла шленҗасөн, а сиз-жө сизө округса Участковөй избирательнөй комиссҗасла шленҗасөн, көнә најөс выставитөма депутатө кандидатөн.

51-öd статта. Бөрҗысөмҗасөз 30 луныс не сорөнжык став общественнөй организациҗасла мөбө ужалыс җөзлөн обществоҗас, кодҗас выдвигатөны Комі АССР Верховнөй Сөветса депутатө кандидатҗасөс, обҗазанөс регистрируҗтны депутатҗасө кандидатҗасөс Комі АССР-са Верховнөй Сөветө бөрҗысөмҗас куҗа соответствующөй Окружнөй избирательнөй комиссҗасын.

52-öd статта. Комі АССР-са Верховнөй Сөветө бөрҗысөмҗас куҗа Окружнөй избирательнөй комиссҗасла обҗазанөс регистрируҗтны Комі АССР Верховнөй Сөветса депутатҗасө став кандидатҗасөс, кодҗасөс выставитөма общественнөй организациҗаслы да ужалыс җөз обществоҗаслы Комі АССР-са Конституциҗасы да „Комі АССР-са Верховнөй Сөветө бөрҗысөмҗас җылыс положениҗеҗас“ требованиҗасөсө облудатөмөн.

53-öd статта. Общественнөй организациҗа мөбө ужалыс җөзлөн общество, кодҗас выдвигатөны кандидатөс Комі АССР Верховнөй Сөветса депутатө, обҗазанөс представитны Окружнөй избирательнөй комиссҗасла тащөм документҗас:

а) собраниеҗыс мөбө заседаниеҗыс, кодә выдвинитис депутатө кандидатөс, президиумса шленҗасөн кырымалөм протокол, налыс арлысө, оланисө, кандидатөс выдвинитыс организациҗасыс нимсө индөмөн, депутатө кандидатөс выдвинитыс собраниеҗыс мөбө заседаниеҗыс местасө, кадсө да участыҗаслыс лысө индөмөн, протоколын сиз-жө колө лоны индөма депутатө кандидатлыс ов, ним, вич, сылыс арлыс, оланис, партиҗност, занавиҗе;

б) депутатө кандидатлыс шыөдчөм таҗө избирательнөй округ куҗа сизөс выставитыс организациҗасын баллотировчыны сыөн сөгласитчөм җылыс.

54-öd статта. Комі АССР Верховнөй Сөветса депутатө кандидат вермас гөлдөсүтгыны сөмын өтө округын.

55-öd статта. Комі АССР-са Верховнөй Сөветө бөрҗысөмҗас куҗа Окружнөй избирательнөй комиссҗасла депутатө кандидатөс регистрируҗтны откажитөм вермас лоны обжалуҗтма кык лунҗа срокөн Центральнөй избирательнөй комиссҗасла, кодлөн решениҗыс окончательнөй.

56-öd статта. Комі АССР Верховнөй Сөветса депутатө регистрируҗтөм кандидатлөн ов, ним, вич, арлыс, занавиҗе, партиҗност да кандидатөс выдвинитыс общественнөй организациҗалөн ним җөзөсө Окружнөй избирательнөй комиссҗасла бөрҗысөмҗасөз 25 луныс не сорөнжык.

57-öd статта. Комі АССР Верховнөй Сөветса депутатҗасө регистрируҗтөм став кан-

дидатҗасөсө быт колө пыртны избирательнөй бжуллетенө.

58-öd статта. Комі АССР-са Верховнөй Сөветө бөрҗысөмҗас куҗа Окружнөй избирательнөй комиссҗасла обҗазанөс Комі АССР-са Верховнөй Сөветө бөрҗысөмҗасөз 15 луныс не сорөнжык печатаҗтны да мөдөданны став Участковөй избирательнөй комиссҗасла избирательнөй бжуллетенҗас.

59-öd статта. Избирательнөй бжуллетенҗас печатаҗтөны соответствующөй избирательнөй округса населениҗе кывҗас вылын.

60-öd статта. Избирательнөй бжуллетенҗас печатаҗтөны Центральнөй избирательнөй комиссҗасла лөсөдөм форма серти да сымныда, медым обеспечитны быт бөрҗысөсө избирательнөй бжуллетенҗасөн.

61-öd статта. Быт организациҗасы, кодә выставитис кандидатөс, кодсө регистрируҗтма Окружнөй избирательнөй комиссҗасла, кыз и Комі АССР-са быт гражданинлы, обеспечиватҗе таҗө кандидатөсөсны собраниеҗас вылын, печатын да мукөд ногөн беспрепятственнөй агитировчя право Комі АССР-са Конституциҗа 96-öd статта серти.

VII-öd глава

Гөлдөсүттан пөрадок

62-öd статта. Комі АССР-са Верховнөй Сөветө бөрҗысөмҗас нүдөсөны өтө луныс—кодә общөҗө став Комі АССР-лы.

63-öd статта. Комі АССР-са Верховнөй Сөветө бөрҗысөмҗас лун урчитө Комі АССР Верховнөй Сөвет Президиумөн бөрҗысөмҗас срокөз кык төлыс дорыс не сорөнжык. Бөрҗысөмҗас нүдөсөны ужавтөм лунө.

64-öd статта. Бөрҗысөмҗасөз бөрҗа 20 лун чөжыс Участковөй избирательнөй комиссҗасла быдлун җөзөдө лөбө кыз-кө мөд ногөн паскыда җуөртө бөрҗысөмҗасла бөрҗысөмҗас лун җылыс да бөрҗысөмҗас места җылыс.

65-öd статта. Бөрҗысөмҗасла гөлдөсүтөм нүдөсө бөрҗысөмҗас лунө 6 час асыван 12 час воҗө местнөй кад серти.

66-öd статта. Бөрҗысөмҗас лунө 6 час асылыс Участковөй избирательнөй комиссҗасла председател комиссҗасла мукөд шленҗаскөд өтщөщ прөвөратө избирательнөй җашщикҗас да лөсөдөм форма серти составитөм бөрҗысөмҗасла списоклыс емлун, код бөрҗысөмҗасла да печатаҗтө комиссҗасла печатөн җашщикҗас да корө бөрҗысөмҗасла заводитны сөтавны гөлдөсҗас.

67-öd статта. Быт бөрҗысөмҗас гөлдөсүтө ачыс, сы мөгыс гөлдөсүтөм вылө лөсөдөм помещениҗе локтөмөн, да бөрҗысөмҗасла гөлдөсҗасөсө сөтөмыс нүдөсө избирательнөй җашщикө избирательнөй бжуллетен лөдөмөн, кодсө печатаҗтөма конвертө.

68-öd статта. Бөрҗысөмҗас нүдөсөм вылө индөм помещениҗеын торҗөдсө бжуллетенҗасла заполнитөм вылө торҗа комната, көнә гөлдөсүтөмөн запрешчатөс овны кодә көз сизө ез вөв, сы лыдын и Участковөй избирательнөй комиссҗасла шленҗаслы, гөлдөсүтгысҗаслы кынҗи; бжуллетенҗасла заполнитөм мөгыс өтпырҗө кымынкө бөрҗысөмҗасла комната лөдөмөн, сизөс колө оборудуҗтны перегородкаҗасла мөбө шрмаҗасла бөрҗысөмҗасла өтпырҗө лөзан лыд серти.

69-öd статта. Избирательнөй помещениҗеб вөмыс бөрҗысөмҗас петкодлө Участковөй избирательнөй комиссҗасла секретарлы мөбө шленлы мөбө паспорт, мөбө колхознөй книҗка, мөбө профсоюзнөй билет, мөбө личностлыс мукөд удостоверение да, бөрҗысөмҗасла список серти прөвөритөм да бөрҗысөмҗасла список пасҗөм бөрҗысөмҗасла, получатө лөсөдөм обрачеца избирательнөй бжуллетен да конверт.

70-öd статта. Җөз вылө, кодҗас бөрҗысөмҗасла помещениҗеб вөмыс „гөлдөсүттан право вылө удостоверение“, „Комі АССР-са Верховнөй Сөветө бөрҗысөмҗас җылыс таҗө положениҗыс“ 16-öd статта серти, Участковөй избирательнөй комиссҗасла нүдөсө торҗа список, кодә пуктысө бөрҗысөмҗасла список динө.

71-öd статта. Избирательнөй бжуллетенҗасла заполнитөм вылө торҗөдөм комнатаын, бөрҗысөмҗасла избирательнөй бжуллетенө колө сизө кандидатлыс ов, код вөсна сизө гөлдөсүтө,

(Воҗө өлөд 4-öd листоккыс)

г) регистрируҗтө Комі АССР-са Верховнөй Сөветө бөрҗысөмҗас депутатҗасөс;

д) сдартө бөрҗысөмҗас куҗа фелопроизводство Комі АССР-са Верховнөй Сөветлөн мандатнөй комиссҗасы.

37-öd статта. Комі АССР-са Верховнөй Сөветө бөрҗысөмҗас куҗа быт избирательнөй округын лөсөдөсө Комі АССР-са Верховнөй Сөветө бөрҗысөмҗас куҗа Окружнөй избирательнөй комиссҗа.

38-öd статта. Комі АССР-са Верховнөй Сөветө бөрҗысөмҗас куҗа Окружнөй избирательнөй комиссҗасла лөсөдөсөны общественнөй организациҗасла да ужалыс җөзлөн обществоҗасла представителҗасыс да вынөсөдөны Комі АССР-са Верховнөй Сөвет Президиумөн бөрҗысөмҗасөз 55 луныс не сорөнжык.

39-öd статта. Комі АССР-са Верховнөй Сөветө бөрҗысөмҗас куҗа Окружнөй избирательнөй комиссҗа лөсөдөсө председател, председателөс вөжыс, секретар да 6 шлен составын.

40-öd статта. Комі АССР-са Верховнөй Сөветө бөрҗысөмҗас куҗа Окружнөй избирательнөй комиссҗа:

а) выдөдө ужалыс җөз депутатҗас Сөветса соответствующөй исполнителнөй комитетҗасла бөрҗысөмҗасла участокҗас аскадын котыртөм бөрсө;

б) лөсөдөсө бөрҗысөмҗасла участокҗаслыс пөрадокөй номерҗас;

в) выдөдө бөрҗысөмҗасла списокҗас аскадын лөсөдөсө да став җөзлөн төдөмөз најөс вөдөдөм бөрсө;

г) регистрируҗтө Комі АССР-са Конституциҗасы да „Комі АССР-са Верховнөй Сөветө бөрҗысөмҗас җылыс положениҗыс“ требованиҗасла облудатөмөн Комі АССР-са Верховнөй Сөветө депутатөн выставитөм кандидатҗасөс;

д) снабҗатө Участковөй избирательнөй комиссҗасла лөсөдөм форма избирательнөй бжуллетенҗасын да конвертҗасын;

е) нүдөсө гөлдөсҗасла лөдөсө да устанавливатө округ куҗа бөрҗысөмҗасла резултатҗас;

ж) мөдөдө Центральнөй избирательнөй комиссҗасы бөрҗысөмҗас куҗа фелопроизводство;

з) бөрҗысөмҗасла депутатлы сетө бөрҗысөмҗасла җылыс удостоверениҗе.

41-öd статта. Участковөй избирательнөй комиссҗасла лөсөдөсөны общественнөй организациҗасла да ужалыс җөз обществоҗасла представителҗасыс да вынөсөдөны карҗасын ужалыс җөз депутатҗасла карса Сөветҗасла, а сиктса местаҗасын—ужалыс җөз депутатҗасла районнөй Сөветҗасла—бөрҗысөмҗасөз 40 луныс не сорөнжык.

42-öd статта. Участковөй избирательнөй комиссҗа лөсөдөсө председател, председателөс вөжыс, секретар да 2—6 шлен составын.

43-öd статта. Участковөй избирательнөй комиссҗа:

а) примитө бөрҗысөмҗасла участок куҗа избирательнөй бжуллетенҗас;

б) Комі АССР-са Верховнөй Сөветлөн депутатҗасла быт кандидат куҗа нүдөсө гөлдөсҗасла лөдөсөм;

в) мөдөдө бөрҗысөмҗас куҗа фелопроизводство Окружнөй избирательнөй комиссҗасла.

44-öd статта. Заседаниеҗасыс Центральнөй избирательнөй комиссҗасла, Окружнөй да Участковөй избирательнөй комиссҗасла лөдөсөны фөҗствителнөй, на вылын кө участвуҗтөны комиссҗасла общөҗө составыс җынөс унжыкөн.

45-öd статта. Избирательнөй комиссҗасын став вөпросҗасыс решатөдөны гөлдөсҗасла прөстөҗ болшинствөн; өтмында гөлдөс дьрҗи—председателлөн гөлдөс сетө перевөс.

46-öd статта. Комі АССР-са Верховнөй Сөветө бөрҗысөмҗасла нүдөсөмкөд җитчөм рөсөкҗасла вөчөдөны государство щөт вылө.

47-öd статта. Центральнөй избирательнөй комиссҗа, Окружнөй да Участковөй избирательнөй комиссҗасла имеитөны асыныс печат Центральнөй избирательнөй комиссҗасла лөсөдөсө обрачеца серти.

Комі АССР-са Верховноў Сөветө бөрҗысөмҗас җылые положениеҗе

мукдҗассө черкаҗтөмдө; бҗуллеҗенсө конвертө суҗөм да сҗөсө клеҗитөм бөрын бөрҗысые муно комнатаө, көни помешҗаҗтөдө Участковөҗ избирательнөҗ комиссия, да избирательнөҗ бҗуллеҗенсө конверт лөдө избирательнөҗ җашшөкө.

72-өд статҗа. Бөрҗысыеҗаслөн, кодҗаслөн неграмотност либө кушөмкө физическөҗ ғырымтөмтор вөсна абу позанлун аслыныс заполнитны избирательнөҗ бҗуллеҗенсө, ем право корны комнатаө, көни заполнаҗтөдөны избирательнөҗ бҗуллеҗенсө, лубдөҗ мөд бөрҗысысөс избирательнөҗ бҗуллеҗенсө заполнитөм могыс.

73-өд статҗа. Избирательнөҗ помещениҗеми гөлдөсҗас сетан кадө бөрҗысан агитация нуөдны оз лөҗсы.

74-өд статҗа. Избирательнөҗ помещениҗеми пөрадок вөсна кывкутөм нуө комиссияса председател, да сҗлөн распорҗажениҗеҗасыс став присутствҗуҗыҗаслы обязательнөҗөс.

75-өд статҗа. Бөрҗысан лунса 12 час воҗын Участковөҗ избирательнөҗ комиссияса председател җөздөдө гөлдөсҗас сетөм помасөмөн, да комиссия заводитө воставны избирательнөҗ җашшөкҗас.

VIII-өд глава

Бөрҗысөмҗаслыс результатҗас определитөм

76-өд статҗа. Помещениҗеми, көни участковөҗ избирательнөҗ комиссия нуөдө гөлдөсҗас лыддөм, гөлдөсҗас лыддөҗөн имеитөны право присутствҗуҗны общественнөҗ организациҗаҗса да ужалыс җөз обществоҗаҗса сы вылө специальнө уполномочитөм представителҗас, а сҗҗө печатса представителҗас.

77-өд статҗа. җашшөкҗас востөм бөрын Участковөҗ избирательнөҗ комиссия сверитө сетөм конвертҗаслыс лыд гөлдөсҗуҗтөмын участвҗуҗыс җөз лыдкөд да сверитөмыс результатҗассө җөҗө протоколө.

78-өд статҗа. Участковөҗ избирательнөҗ комиссияса председател восталө конвертҗас да Участковөҗ избирательнөҗ комиссияса став шленҗас дырҗи җөздөдө гөлдөсҗуҗтөмыс результатҗас бҗуллеҗенсө куза.

79-өд статҗа. Депутатө бҗд кандидат вылө нуөдсө счотнөҗ лыст кык екземплярөн комиссияса секретарөн да Участковөҗ избирательнөҗ комиссияса сы вылө уполномочитөм шленҗасөн.

80-өд статҗа. Бҗуллеҗенсө нефеҗствителнөҗҗасөн признаҗтөдөны:

- а) установиттөм образаца да рөма;
- б) конверттөҗ сетөмҗас либө установиттөм образаца конвертын сетөмҗас;
- в) кандидатҗаслөн лыдыс-кө унжык бөрҗан депутатҗас лыдыс.

81-өд статҗа. Избирательнөҗ бҗуллеҗенсө феҗствителностын сомнениҗеҗас лөҗгөн вопросыс разрешаҗтөҗ Участковөҗ избирательнөҗ комиссияҗөн гөлдөсҗуҗтөмөн, кодө пасҗысөсө протоколө.

82-өд статҗа. Участковөҗ избирательнөҗ комиссия лөсөдөм форма сертө составлаҗтө гөлдөсҗуҗтөмыс протокол кык екземплярөн, кодҗас кырымавөдөны Участковөҗ избирательнөҗ комиссияса став шленҗасөн, сы лыдын обязательнө председателнө да секретарөн.

83-өд статҗа. Гөлдөсҗуҗтөм җылыс протоколын Участковөҗ избирательнөҗ комиссияҗөн колө лоны индөма:

- а) гөлдөсҗас сетөм заводитчан да помасан кад;
- б) бөрҗысыеҗаслөн лыд, кодҗас сетисны гөлдөсҗас бөрҗысыеҗас список сертө;
- в) бөрҗысыеҗаслөн лыд, кодҗас сетисны гөлдөсҗас „гөлдөсҗуҗтөм вылө право удостоверениҗе“ сертө;
- г) сетөм конвертҗаслөн лыд;
- д) Участковөҗ избирательнөҗ комиссияө сетөм шыөдчөмҗас да норасөмҗас жеңыҗика җөҗөм да Участковөҗ избирательнөҗ комиссияөн примитөм решениҗеҗас;
- е) бҗд кандидат куза гөлдөсҗас лыддөм-лөн результатҗас.

84-өд статҗа. Гөлдөсҗас лыддөм да протокол җөҗөм помалөм бөрын комиссияса

председател җөздөдө гөлдөсҗуҗтөмыс результатҗас комиссияса став шленҗас дырҗи.

85-өд статҗа. Гөлдөсҗуҗтөм җылыс протоколөн өтө екземплярыс, кодөс составитөма Участковөҗ избирательнөҗ комиссияөн, Комі АССР Верховноў Сөветса депутатҗасө кандидатҗас вылө составитөм счотнөҗ лыстлөн кыкнан екземплярнас мөдөдөдөны народнөҗөн 24 часа срокөн Комі АССР-са Верховноў Сөветө бөрҗысөмҗас куза Окружнөҗ избирательнөҗ комиссияө.

86-өд статҗа. Став избирательнөҗ бҗуллеҗенсө (торҗөн феҗствителнөҗҗас да торҗөн нефеҗствителнөҗҗасөн признаөмҗас) колө лоны печатаҗтөма Участковөҗ избирательнөҗ комиссия печатөн да гөлдөсҗуҗтөм җылыс протоколөн мөдөм екземпляркөд да печаткөд сдҗаҗтөма Участковөҗ избирательнөҗ комиссияса председателнө хранитөм вылө: карҗасын —ужалыс җөз депутатҗаслөн карса Сөветҗаслы, а сҗктөс местаҗасын—ужалыс җөз депутатҗаслөн районнөҗ Сөветҗаслы.

87-өд статҗа. Ужалыс җөз депутатҗаслөн Сөветҗас вылө пуктысөсө обязанност виҗны избирательнөҗ бҗуллеҗенсө соответствҗуҗщөҗ округса депутатлыс Комі АССР-са Верховноў Сөветөн мандат вынөдтөҗ.

88-өд статҗа. Комі АССР-са Верховноў Сөветө бөрҗысөмҗас куза Окружнөҗ избирательнөҗ комиссия гөлдөсҗас лыддөм нуөдө протоколҗас сертө, кодҗасөс представитисны Участковөҗ избирательнөҗ комиссияҗас.

89-өд статҗа. Помещениҗеми, көни Окружнөҗ избирательнөҗ комиссия нуөдө гөлдөсҗас лыддөм, гөлдөсҗас лыддөҗөн имеитөны право присутствҗуҗны общественнөҗ организациҗаҗсөн да ужалыс җөз обществоҗаслөн сы вылө специальнө уполномочитөм представителҗас, а сҗҗө печатса представителҗас.

90-өд статҗа. Окружнөҗ избирательнөҗ комиссияөн бҗд кандидат вылө нуөдсө счотнөҗ лыст кык екземплярөн, кодө пасҗысөсө депутатө бҗд кандидатөн получитөм гөлдөсҗаслөн лыд.

91-өд статҗа. Окружнөҗ избирательнөҗ комиссия составлаҗтө гөлдөсҗуҗтөмыс протокол кык екземплярөн, кодҗас кырымавөдөны Окружнөҗ избирательнөҗ комиссияса став шленҗасөн, на лыдын обязательнө председателнө да секретарөн.

92-өд статҗа. Окружнөҗ избирательнөҗ комиссия протоколын колө лоны индөма:

- а) округ куза бөрҗысыеҗаслөн общөҗөҗ лыд;
- б) бөрҗысыеҗаслөн общөҗөҗ лыд, кодҗас участвҗуҗтисны гөлдөсҗуҗтөмын;
- в) гөлдөсҗаслөн лыд, кодҗасөс сетөма депутатө бҗд кандидат вөсна;
- г) Окружнөҗ избирательнөҗ комиссияө сетөм шыөдчөмҗас да норасөмҗас жеңыҗика җөҗөм да Окружнөҗ избирательнөҗ комиссияөн примитөм решениҗеҗас.

93-өд статҗа. Гөлдөсҗас лыддөм помалөм бөрын 24 часыс не сорөнжык Комі АССР-са Верховноў Сөветө бөрҗысөмҗас куза Окружнөҗ избирательнөҗ комиссияса председател обязан мөдөдөны протоколыс первоҗ

екземплярсө счотнөҗ лыстҗас приложитөмөн, печатаҗтөмөн, народнөҗөҗ пыр Центральнөҗ избирательнөҗ комиссияө.

94-өд статҗа. Комі АССР Верховноў Сөветса депутатө кандидат, кодө получитөс гөлдөсҗаслыс абсолютнөҗ болшөнствосө, мөд ногөн-кө, став гөлдөсҗасыс жынсыс унжыкөс, кодҗасөсө сетөма округын да признаөма феҗствителнөҗҗасөн, лыддысөсө бөрҗмаөн.

95-өд статҗа. Протокол кырымалөм бөрын Комі АССР-са Верховноў Сөветө бөрҗысөмҗас куза Окружнөҗ избирательнөҗ комиссияса председател җөздөдө бөрҗысөмҗаслыс результатҗас да Комі АССР Верховноў Сөветса депутатө бөрҗөм кандидатлы сетө бөрҗөм җылыс удостоверениҗе.

96-өд статҗа. Кандидатҗас пөвсыс-кө өтө ез получит гөлдөсҗаслыс абсолютнөҗ болшөнствосө, соответствҗуҗщөҗ Окружнөҗ избирательнөҗ комиссия та җылыс торҗөн пасҗө протоколө да җүөртө Центральнөҗ избирательнөҗ комиссияө да өтщөщ җөздөдө кык кандидатөс перебаллотирҗутөм, кодҗас получитисны меҗса уна гөлдөс, а сҗҗө назначаҗтө перебаллотировкалыс лун бөрҗысөмҗас первоҗҗа тур колөмса кык вежонса срокыс не сорөнжык.

97-өд статҗа. Округ паҗта сетөм гөлдөсҗаслөн лыдыс-кө ешаҗык бөрҗысыеҗаслөн жын лыдыс, кодҗаслөн ем право гөлдөсҗуҗтны таҗө округас, Комі АССР-са Верховноў Сөветө бөрҗысөмҗас куза Окружнөҗ избирательнөҗ комиссия та җылыс торҗөн пасҗө протоколө да пырыс-пыр җүөртө Центральнөҗ избирательнөҗ комиссиялы, секи таҗө случаяс Центральнөҗ избирательнөҗ комиссия назначаҗтө выл бөрҗысөмҗас первоҗҗа бөрҗысөмҗас бөрын кык вежонса срокыс не сорөнжык.

98-өд статҗа. Депутатҗасө кандидатҗасөс перебаллотирҗутөм, сҗҗөҗөҗ нефеҗствителнөҗөн признаҗтөм пыдөҗ выл бөрҗысөмҗас нуөдөдөны бөрҗысыеҗаслөн списокҗас сертө, кодҗасөсө вөдө составитөма первоҗҗа бөрҗысөмҗас вылө, да „Комі АССР-са Верховноў Сөветө бөрҗысөмҗас җылыс положениҗекөд“ тырвыҗөд лөҗалөмөн.

99-өд статҗа. Комі АССР-са Верховноў Сөветса составыс депутатөн выбываҗтан случаясн Комі АССР Верховноў Сөветса Президиум 2 вежонса срокөн назначаҗтө соответствҗуҗщөҗ избирательнөҗ округын выл депутатөс бөрҗөмҗаслыс срокөс, но Комі АССР Верховноў Сөветса составыс депутат выбываҗтөм бөрын 2 тдысса срокыс не сорөнжык.

100-өд статҗа. Бҗдөн, кодө наөлиҗөдөн, пөрҗавлөмөн, угрозаҗасөн, либө подкупөн кутас мешаҗтны Комі АССР-са гражданилы пөртны олөмө сылыс правосө бөрҗыны да лоны бөрҗмаөн Комі АССР-са Верховноў Сөветө,—караҗтөдө 2 воөҗ свободаыс лишитөмөн.

101-өд статҗа. Сөветса должностнөҗ морт либө избирательнөҗ комиссияса шлен, кодҗас вөчасны бөрҗысан документҗасын подделка либө төдөмөн гөлдөсҗас неправильнөҗа лыддөм,—караҗтөдөны 3 воөҗ свободаыс лишитөмөн.

Одобраҗтам приговор

Мө оленсовхозса ужалысҗас пөса чолөмалам Верховноў Судса Воөрнөҗ Коллегиялыс приговорөсө Бухаринөс, Рыковөс, Ягодаөс, Ивановөс, Левинөс да мукөд пеҗ гаҗинаҗасөс лыҗлыны сүдитөм җылыс.

Кутам беспошаднөҗа ердөдавны да грөмитны народлыс заклатөҗ враҗасөс, фашистскөҗ агентҗасөс, троцкистско-бухаринскөҗ свораөс. Ношта вылөҗжык кыпөдөм революционнөҗ сүслун. Топыҗжыка җитчөм ленинско-сталинскөҗ партиҗа гөдөр, ВКП(б) ЦК да рафеҗтана Сталин җорт бердө.

Орҗысөмлөн март 1-өд лун кеҗлө результатҗас

Уса раҗонувса колхозникҗас 1938 во вылө культсбор мынтөм җылыс правителствө шуөмөн төдмасисны ыҗыд кыпөдлундөн. Колхозникҗас асланыс чукөртчылөмҗас вылын көсҗысалисны аскадө мынтыны культсбор да корисны орҗысны мукөд колхозҗасөс.

1. „Красный путь“ колхоз орҗысөс „Печора“ колхозкөд. Март 1-өд лун кеҗлө культсбор „Красный путь“ колхозса колхозникҗаслөн мынтөма общщөҗ план дөнас 90,1 прөцент вылө, а „Печора“ колхозыс колхозникҗаслөн—72 прөцент

вылө.
2. „Перелом“ колхозса колхозникҗаслөн культсбор мынтөма 86 прөцент вылө, а „Северный угол“ колхозлөн—72 прөцент вылө.

3. „1-е Мая“ колхозлөн культсбор мынтөма—65 прөцент вылө, а „Новый север“ колхозлөн—44 прөцент вылө.

4. „15 октябрь“ колхозлөн—72 прөцент, а „Выл олөм“ колхозлөн сөмын 39 прөцент.

Вокуҗөв

Ответств. редактор пыдөҗ—А. МОРОКОВА.